

Ciklosporin (Sandimmun Neoral®)

Ciklosporin hör till gruppen immunsuppressiva läkemedel. Det dämpar aktiviteten i kroppens immunsystem och det används för behandling av olika hudsjukdomar, såsom psoriasis och atopiskt eksem. Medicinen används också till exempel efter organtransplantationer för att förhindra avstötning och för behandling av ledgångsreumatism.

Användning

- Vid behandling av hudsjukdomar är den totala dygnsdosen vanligen 2,5–5 mg per kilo kroppsvikt. Mängden delas i två deldoser.
- Ciklosporinets verkan börjar oftast snabbt på ett par veckor, men i synnerhet på grund av eventuella långtidsbiverkningar rekommenderas det att läkemedlet inte används längre än två år.
- Kapseln har en speciell egen lukt.
- **Använd alltid läkemedlet enligt läkarens ordination.**

Hur läkemedlet ska tas

- Läkemedlet tas vanligen två gånger per dygn, samma tid varje dag.
- Läkemedlet kan tas vilken tid som helst antingen i samband med måltid eller på tom mage.
- Kapseln får lösgöras från förpackningen först när den tas, eftersom den är känslig för fukt. Kapslarna sväljs hela.
- Ta inte läkemedlet med grapefruktssaft, den kan ändra på ciklosporinets effekt.
- Om du har glömt att ta en läkemedelsdos får du inte ta den tillsammans med nästa läkemedelsdos.

Oönskade effekter

- Förhöjt blodtryck.
- Tremor.
- Huvudvärk.
- Överdriven tillväxt av hår på huden.
- Förhöjda njurvärden.
- Trötthet.
- Hög kaliumhalt i blodet.
- Illamående och magbesvär.
- Aptitlöshet.

Graviditet och amning

- En läkare bedömer bruket av läkemedlet under graviditeten.
- Läkemedlet får inte användas under amning.

Uppföljning

- **En regelbunden uppföljning av blodtrycket och njurfunktionen är nödvändig under ciklosporin-behandlingen.**
- Blodtrycket mäts innan behandlingen inleds och regelbundet under behandlingens gång.
- Innan läkemedlet inleds kontrolleras inte bara blodprov utan också vaccinationsskyddet, och enligt läkarens övervägande tas en tandröntgenbild och en lungröntgenbild.
- Blodprov ska tas med regelbundna intervaller också under behandlingens gång, i synnerhet för uppföljning av njur- och kaliumvärdena.
- **Du bör gå på blodprov för att ditt recept ska förnyas.**

Att beakta

- Berätta för läkaren om du har en hepatit C-virusinfektion. Behandlingen av hepatit C-virusinfektionen kan inverka på ciklosporinhalten i ditt blod.
- Berätta omedelbart för läkaren om du har tecken på en infektion, såsom feber eller ont i halsen. Ciklosporin dämpar aktiviteten i immunsystemet och kan också inverka på kroppens förmåga att bekämpa infektioner.
- Efter att du har tagit ciklosporin kan du känna dig sömnig och din tids- och platsuppfattning eller din syn kan försämrans.
- Läkemedlet kan försämra förmågan att köra ett motorfordon eller att göra uppgifter som kräver noggrann koncentration.
- Du bör nämna att du använder ciklosporin när du besöker tandläkare.

Solljus och solskydd

- Ciklosporin dämpar immunsystemet, vilket ökar risken för cancersjukdomar i synnerhet i hud- och lymfvävnadssystemet.
- Undvik överdriven vistelse i solljus. I samband med eventuell exponering rekommenderas det att du använder adekvat skyddsklädsel och solkräm.

Ciklosporin och andra läkemedel

Läkemedlet kan interagera med andra läkemedel. Nedan finns en förteckning på några av dessa interaktioner. Berätta för din behandlande läkare om alla andra medicineringar och om de naturpreparat som du använder.

Läkemedel som kan minska på ciklosporinhalten i blodet:

- Epilepsimediciner: barbiturater, fenytoin och karbamazepin.

- Antibiotika: rifampicin, nafcillin, isoniazid, sulfadimidin.
- Naturpreparat som innehåller johannesört.
- Terbinafin (läkemedel som används mot svampinfektioner på tårna och naglarna).

Läkemedel som kan öka ciklosporinhalten i blodet:

- Blodtrycksmediciner: diltiazem och verapamil, nikardipin.
- Antibiotika: doxicyklin och erytromycin och därtill ketokonazol, flukonazol, itrakonazol.
- Preventivpiller.

Läkemedel som kan öka ciklosporinets inverkan på njurarna:

- Antibiotika: ciprofloxacin, aminoglykosider och trimetoprim.
- Antiinflammatoriska läkemedel

Läkemedel, vars användning samtidigt med ciklosporin är förbjuden:

- Antibiotika: aminoglykosider, amfotericin B.
- Statiner: rosuvastatin.

Läkemedel som bör användas med försiktighet:

- Digoxin: Ciklosporin kan öka digoxinhalten i blodet.
- Statiner (lovastatin, simvastatin, atorvastatin)